

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015274
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122015274.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci odsúdeného A. A., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 04.01.2023 pod sp. zn. 8PP/57/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28.03.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku zamietol žiadosť odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom C. D. XXXX/XXX, E., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 31.03.2020, sp. zn. 4T/4/2020,
- trestným rozkazom Okresného súdu Levice zo dňa 05.03.2019, sp. zn. 4T/5/2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 21.06.2021, sp. zn. 4T/5/2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.07.2021, sp. zn. 1Tos/67/2021, a
- rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 3T/176/2017, v spojení s uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 02.05.2022, sp. zn. 3T/176/2017.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov) odňatia slobody a zároveň prvá materiálna podmienka, splnenie ktorej súd vyvodzuje zo skôr pozitívneho hodnotenia odsúdeného, no nebola splnená druhá materiálna podmienka a tou je skutočnosť, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho deväť záznamov v registri trestov, a napokon aj s poukazom na skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený v ňom má 9 záznamov za obdobie od 2004 do 2020. Odsúdený má evidentné sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia, či už išlo o podmiennečné tresty odňatia slobody, alebo o nepodmiennečné tresty odňatia slobody, nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného prevychovali a odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Okresný súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že odsúdený sa šesť

krát dopustil trestného činu zanedbanie povinnej výživy, čo súd posúdil tak, že v tomto smere možno odsúdeného považovať za recidivistu s ľahostajným prístupom až s nezáujmom o plnenie vyživovacej povinnosti v čase, keď je na slobode. Pokiaľ odsúdený poukazoval na okolnosti spáchania trestného činu nebezpečného vyhrážania, okresný súd uviedol, že súd v konaní o podmienenečné prepustenie nemôže posudzovať správnosť výrokom právoplatného rozhodnutia. Odsúdený bol tiež v roku 2015 podmienenečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, a napriek tomu, že mu súd podmienenečným prepustením prejavil dôveru, že bude viesť riadny život, sa odsúdený neskôr opäť dopustil trestnej činnosti a to opakovane. Okresný súd je toho názoru, že očakávanie vedenia riadneho života pri podmienenečnom prepustení je potrebné vykladať širšie v tom zmysle, že sa neočakáva vedenie riadneho života len počas skúšobnej doby podmienenečného prepustenia, ale aj počas dlhého obdobia po jej skončení. Keďže sa odsúdený po predchádzajúcom podmienenečnom prepustení dopustil trestnej činnosti a to opakovane, nemožno rozumne očakávať, že odsúdený by v prípade aktuálne podmienenečného prepustenia viedol v budúcnosti riadny život. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že pri všetkých trestných činoch ide o prečin, ako na to poukazoval odsúdený, nakoľko aj v prípade prečinu ide o konanie, ktoré právny poriadok sankcionuje inštitútmi trestného práva, teda ide o spoločensky neprijateľné konanie, a to všetko obzvlášť v prípade, keď sa odsúdený po predchádzajúcom prepustení dopustil prečinov opakovane. Aj riaditeľ vo svojom hodnotení u odsúdeného konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu. Páchanie protiprávnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením z inak riadneho spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha protiprávnu činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Okresný súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je v súčasnosti možné len počas ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienenečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. A., v ktorej písomnom zdôvodnení poukazoval na svoje pozitívne hodnotenie z výkonu trestu odňatia slobody ako i na svoj kladný postoj k plneniu si vyživovacích povinností. Uvádzal tiež, že predchádzajúca trestná činnosť z minulosti sa týkala prevažne nedbanlivostných deliktov, pričom má záujem viesť do budúcnosti riadny život a nedopúšťať sa viac protiprávneho konania.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne mu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov), ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nebola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017).

Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol už v minulosti viackrát odsúdený na podmienene i nepodmienene tresty, dokonca bol z výkonu trestu i podmienene prepustený, kedy mal možnosť preukázať, že i podmienene odsúdenie splní resp. podmienene prepustenie u neho svoj účel, avšak dopustil sa opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol opakovane právoplatne odsúdený. Vzhľadom na tieto skutočnosti, má súd za to (ako to uviedol i okresný súd v dôvodoch napadnutého uznesenia) že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienene prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Rovnako je potrebné zvýrazniť (ako to rovnako správne konštatoval i okresný súd), že zmysel podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy, pričom takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienene prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Urtost 3/2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015, 4 Urtos/9/2019), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti.

V danom prípade bolo prihliadnuté tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti v zmysle § 66 ods.2 Tr. zákona a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má v odpise registra trestov až 9 záznamov), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Odsúdený A. A. dostal zo strany spoločnosti, resp. súdu opakovane možnosť preukázať (a to podmieneným odsúdením, alternatívnym-peňažným trestom i podmieneným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody v roku 2016) že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil i po podmienenom odsúdení resp. prepustení, čo nasvedčuje len tomu, že podmienené odsúdenie ako i podmienené prepustenie u neho nemalo z hľadiska resocializácie a teda i celkového polepšenia žiadny význam.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, ktoré však sú vzhľadom na mnohosť záznamov o jeho odsúdeniach a vzhľadom na opätovné páchanie trestnej činnosti odsúdeným jasne preukázané.

Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život. Preto krajský súd konštatuje, že pravidlá normálneho spolužitia je odsúdený podľa všetkého schopný rešpektovať zrejme len pod dozorom a vo vynútených podmienkach výkonu trestu.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods.1 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.